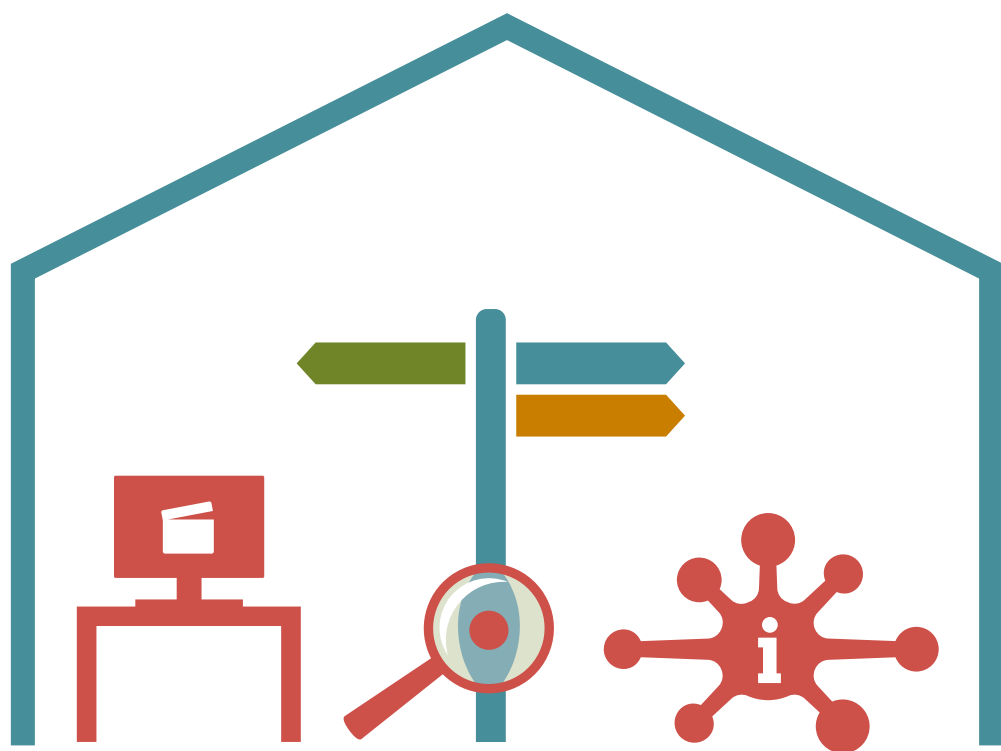

BINNENKIJKEN BIJ **VEILIGHEIDSHUIS BARONIE BREDA**

Wat is het Veiligheidshuis?

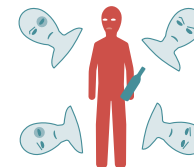
Een samenwerkingsverband waarin zorg- en strafpartners en gemeenten, onder eenduidige regie, werken aan complexe zorg- en veiligheidsproblemen.

(Bron: Meerjarenagenda zorg- en veiligheidshuizen, Landelijke stuurgroep veiligheidshuizen, mei 2017)

Complex?

Mensen hebben problemen op meerdere leefgebieden
die leiden tot crimineel of ernstig overlastgevend gedrag

Het probleem wordt beïnvloed door of heeft impact op het
gezin en/of de sociale leefomgeving

Samenwerking tussen de verschillende domeinen
justitie, zorg en gemeenten is nodig voor een effectieve aanpak

Er is sprake van ernstige lokale of gebiedsgebonden
veiligheidsproblematiek die een keten overstijgende
aanpak vraagt

Welke zorg- en veiligheidsproblemen?

De meest voorkomende thema's

- Drugs- en verslavingsproblematiek
- Verwarde personen / psychische problematiek
- Geweld
- Huiselijk Geweld
- Radicalisering
- Overlast woonomgeving / openbare ruimte
- Afglijden naar criminaliteit / recidive risico
(kans op opnieuw plegen strafbaar feit hoog)

Andere problemen

gebrek aan huisvesting, mogelijk misbruik / loverboy, stalking, vervuiling, dreiging aanslag, zeden, maatschappelijke onrust.

Het gaat vrijwel altijd om multiproblematiek; cliënten hebben een combinatie van problemen.

Doel van de samenwerking

Ernstige overlast en criminaliteit voorkomen of terugdringen. De veiligheid voor de cliënt en de omgeving van de cliënt vergroten. Perspectief creëren en de persoonlijke situatie van de cliënt verbeteren.

Een voorbeeld

De cliënt is een 18-jarige jongen, die op straat dreigt te belanden. Voor deze jongen zijn veel verschillende scenario's uitgetoetst. Dankzij de grote inzet en goede samenwerking van alle betrokken organisaties middels de aanpak Veiligheidshuis, is plaatsing in een behandeltraject gelukt. Daarmee is feitelijk een ramp voorkomen. Als deze jongen op straat was beland, was het vermoedelijk echt fout gegaan en was er misschien wel een slachtoffer gevallen. De aanpak Veiligheidshuis gaat overlast tegen, maar biedt deze jongen tevens ook perspectief. Nu verblijft hij op een locatie waar mensen hem begrijpen en precies weten hoe ze hem moeten benaderen. Er is meer rust en structuur en dat heeft deze jongen nodig. Het doel is bereikt; een situatie creëren, waarin weer perspectief ontstaat voor de personen om wie het gaat, en waarin er minder overlast en meer veiligheid voor de omgeving is.

Werkwijze

Organisaties die aangesloten zijn bij het samenwerkingsconvenant kunnen een cliënt aanmelden bij het Veiligheidshuis.

Het Team Complexe Casuïstiek bespreekt vervolgens de aanmelding met de aanmelder en besluit of de aanmelding geagendeerd wordt voor de wekelijkse triage. Voorafgaand aan deze triage wordt besproken welke leden (Openbaar Ministerie, Maatschappelijke Steunsystemen, Veilig Thuis, Reclassering en/of de politie) aanwezig zijn bij de triage en welke informatie gedeeld mag worden.

Advies

Een mogelijke uitkomst van de bespreking in de triage is dat het niet nodig is de aanmelding vanuit het Veiligheidshuis op te pakken. Bijvoorbeeld omdat de cliënt beter bij een andere overlegtafel besproken kan worden. Of het is voldoende om een advies of goede raad aan de organisatie te geven. Informatie betreffende de cliënt wordt aangevuld en de casus wordt doorgezet naar een andere overlegtafel of er wordt een advies gegeven.

Procesregie

Een andere uitkomst van de bespreking in de triage is dat het Veiligheidshuis de aanmelding oppakt en procesregie gaat voeren.

Advies Een voorbeeld

Een zorgorganisatie meldt een cliënt aan bij het Veiligheidshuis omdat zij zich zorgen maakt. Door zijn gedrag zou hij slachtoffers kunnen maken of zelf slachtoffer kunnen worden. Bovendien overziet de cliënt de gevolgen van zijn gedrag niet en accepteert hij geen hulpverlening.

Het Veiligheidshuis brengt informatie van diverse partners bij elkaar. Dan blijkt dat de cliënt sinds kort in beeld is bij de reclassering. De triage Veiligheidshuis ziet dit als een kans, want de cliënt was daar nog niet eerder in begeleiding. De toezichthouder van de reclassering krijgt vanuit de triage het advies om op korte termijn een overleg te plannen met de betrokken partners. Het doel van dit overleg is afstemming en aansturing op het zo snel mogelijk starten van de verplichte behandeling zoals genoemd in de opgelegde voorwaarden van de rechtbank. Daarnaast wordt in het ICT-systeem van justitiële organisaties een advies geplaatst wat te doen bij een volgende aanhouding van de cliënt; namelijk begeleiding van de reclassering inzetten en een persoonlijkheidsonderzoek aanvragen.

Het advies wordt teruggekoppeld aan de zorgorganisatie. Na drie maanden neemt het Veiligheidshuis contact op om de stand van zaken te bespreken. Indien nodig wordt de casus opnieuw geagendeerd voor de triage. Daarnaast kan de zorgorganisatie het Veiligheidshuis altijd benaderen wanneer er in de tussentijd problemen zijn.

Procesregie Een voorbeeld

Een zorgorganisatie meldt een cliënt aan bij het Veiligheidshuis. De cliënt is na verschillende incidenten (agressie en bedreigingen) niet meer welkom bij de zorgorganisatie. Cliënt is eerder veroordeeld voor plegen van gewelddadige feiten. Begeleiding door de reclassering is mislukt, omdat cliënt niet wilde meewerken. Gezien zijn gedrag schat de zorgorganisatie in dat er veiligheidsrisico's zullen zijn voor collega's maar ook voor burgers, wanneer cliënt op straat terecht komt. Daarom wil zij graag in samenspraak met andere partners, onder andere justitie, een plan maken om de risico's in te perken. De triage Veiligheidshuis erkent de mogelijke risico's en schat dit in als een mogelijk gevaarlijke situatie. Om deze reden wordt er besloten om procesregie Veiligheidshuis in te zetten aangezien de mogelijkheden tot hulpverlening van de overige betrokken partners uitgeput zijn en er sprake is van mogelijke veiligheidsrisico's.

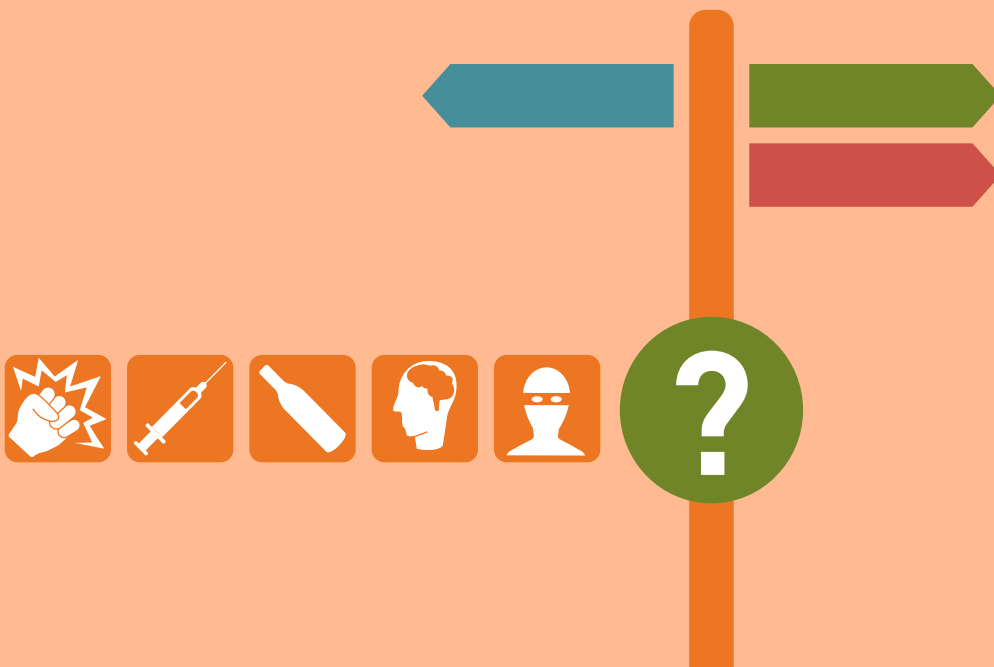
Belangrijk om te weten

Wanneer procesregie vanuit het Veiligheidshuis opgestart wordt, is de rolverdeling als volgt:

- De regisseurs Veiligheidshuis kiezen een oplossingsrichting en maken een plan van aanpak met de betrokken organisaties. Ze zorgen ervoor dat duidelijk is wie welke acties onderneemt en bewaken de voortgang.
- De betrokken organisaties blijven verantwoordelijk voor de uitvoering van de hulpverlening aan de cliënt. Het Veiligheidshuis is zelf geen rechtspersoon met een wettelijke taak.

Expertisecentrum

Het Veiligheidshuis is niet alleen maar een locatie waar aanmeldingen rondom complexe problematiek besproken worden. De regisseurs zijn er ook voor het beantwoorden van allerlei vragen, ze kunnen organisaties de juiste richting wijzen of meedenken bij lastige problemen. Schroom dus niet om advies te vragen als je er zelf niet uitkomt. Meld het als je ziet dat het niet goed gaat met je cliënt. De regisseurs beschikken over een groot netwerk en over een uitstekende kennis van de sociale kaart. Ze zijn op de hoogte van escalatiekanalen en kunnen daar een beroep op doen wanneer nodig. Door overkoepelend en maatschappij breed mee te kijken dragen de regisseurs nieuwe ideeën aan en kunnen zij doorverwijzen naar andersoortige organisaties. Daarbij is het niet per se nodig om persoonsgegevens te delen; wanneer gewenst kan een casus ook anoniem besproken worden.

Praktijkvoorbeeld

Deze casus illustreert het dilemma waar men in de samenwerking vaak mee te maken heeft; de afweging van verschillende belangen. Zorgorganisaties handelen in het belang van de cliënt. Justitiële partners dienen primair het maatschappelijk belang.

Het delen van informatie kan de belangen van de cliënt ernstig schaden. Daarentegen, als informatie niet of onvoldoende wordt gedeeld, kan het maatschappelijk belang worden geschaad.

Een professional van de William Schrikker Groep meldt cliënt Marnix* aan bij het Veiligheidshuis. Marnix is verstandelijk beperkt, heeft agressie- en verslavingsproblematiek en mogelijk psychische problematiek. Hij heeft regelmatig woede-uitbarstingen en gebruikt fysiek geweld richting spullen en personen. Momenteel verblijft Marnix in een gesloten jeugdzorginstelling in een andere regio. Binnenkort wordt hij 18 en moet hij vertrekken bij deze instelling. Het lukt de betrokken organisaties niet om een zorginstelling te vinden die hem daarna op wil vangen.

Na contact met de aanmelder wordt de casus besproken in de triage van het Veiligheidshuis en wordt besloten procesregie op te starten. In ieder geval moet voorkomen worden dat Marnix op straat terechtkomt. Op korte termijn wordt daarom een overleg gepland met de aanmelder, de gesloten jeugdzorginstelling waar Marnix verblijft, de gemeente, politie, Veilig Thuis en het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG). Tijdens het overleg in het Veiligheidshuis worden de risico's benoemd. Marnix kan niet terug naar zijn ouders: hij heeft zijn moeder bedreigd en zijn vader verblijft elders. Er wordt een plan gemaakt. Verschillende scenario's komen ter sprake. Afgesproken wordt dat de voorkeur is hem te plaatsen bij een instelling via de lopende rechterlijke machtiging (RM). Deze RM is nodig om Marnix ergens te kunnen plaatsen. De instellingen die benaderd worden kunnen hem niet plaatsen, omdat er geen plek is of geen passende hulpverlening.

Een week later kan Marnix mogelijk geplaatst worden bij GGz buiten de regio van herkomst. Ondertussen wordt hij ook aangemeld bij een meer passende zorginstelling. Tijdens een nieuw casusoverleg Veiligheidshuis worden er ook andere acties uitgezet, voor het geval Marnix op straat belandt. Er is contact met Veilig Thuis en Safegroup. Zij bespreken samen met moeder naar welke veilige plek zij eventueel kan gaan. De politie is op de hoogte en er wordt een scenario gemaakt voor wanneer Marnix een strafbaar feit zal plegen. Ook wordt er laagdrempelige begeleiding ingezet voor hem in de vorm van een buddy.

Het duurt te lang voordat bekend is of Marnix daadwerkelijk geplaatst kan worden bij GGz in de regio van de gesloten jeugdzorginstelling. Daarbij is de aanmelding van Marnix bij de meer passende instelling afgewezen, omdat zijn situatie niet voldeed aan de voorwaarden. Vanwege de ernst van de situatie kaart de procesregisseur van

* Er is gekozen voor een anonieme naam. In werkelijkheid heeft deze persoon een andere naam.

het Veiligheidshuis de casus aan op bestuurlijk niveau. Vervolgens belt de burgemeester van een betrokken gemeente met GGz buiten de regio van herkomst, maar deze instelling geeft aan dat eerst de mogelijkheden in de eigen regio bekeken moeten worden. Marnix kan wel tijdelijk opgenomen worden bij de betreffende instelling, maar dient zo snel mogelijk overgeplaatst te worden naar en ingeschreven te worden in de regio van herkomst.

Uiteindelijk vertrekt Marnix dus vlak voor zijn verjaardag naar GGz buiten de regio van herkomst. In korte tijd zijn er verschillende incidenten. GGz zet in op snelle overplaatsing. Er lijkt alleen geen zorginstelling te zijn waar hij terecht kan. Marnix wordt aangemeld bij een stichting, maar die heeft een wachtlijst van een half jaar. Plaatsing bij GGz in de regio van herkomst wordt afgeraden door andere instellingen, vanwege de risico's (dreiging naar moeder, oude netwerk). GGz buiten de regio van herkomst wil hem niet een half jaar onder zich houden.

In de daaropvolgende week loopt Marnix nog een keer weg bij GGz buiten de regio van herkomst en belandt hij in zijn oude woonplaats. Hier wordt hij aangehouden, tevens voor de aangifte van bedreiging die zijn moeder heeft gedaan. Hij wordt geplaatst in een justitiële jeugdinrichting en een strafrechtelijk traject wordt opgestart. In een casusoverleg Veiligheidshuis adviseren betrokken instellingen om Marnix niet vrij te laten zolang plaatsing in een zorginstelling niet gerealiseerd kan worden. Dan blijkt dat er allerlei dingen misgaan rondom de plaatsing van Marnix; de huidige zorgaanbieder (GGz buiten de regio van herkomst) wil hem niet ophalen en voldoet niet aan de zorgplicht (inventariseren welke behandeling passend is). Vervolgens heft GGz buiten de regio van herkomst de RM op terwijl Marnix nog in de jeugdinrichting zit. Dit is een probleem, nu is er geen kader op basis waarvan Marnix in een zorginstelling geplaatst kan worden.

Betrokken instellingen komen weer bij elkaar voor een casusoverleg Veiligheidshuis. De procedure voor een nieuwe RM wordt meteen in gang gezet. Het verblijf van Marnix in de justitiële jeugdinrichting wordt in een zitting met een aantal weken verlengd, aangezien er nog geen plaatsing gerealiseerd is. Vervolgens heeft zorginstelling Idris een intake met Marnix in de jeugdinrichting. Het gesprek verloopt goed. Idris kan hem ook opnemen. Marnix wordt vrijgelaten en geplaatst bij Idris. Hij krijgt een contactverbod met zijn moeder en een gebiedsverbod. Er worden afspraken gemaakt met Idris omtrent de veiligheid. Het veiligheidsplan met moeder wordt gemaakt en er zal gekeken worden naar hulp voor de broertjes en zusjes van Marnix.

In principe is de situatie weer stabiel. Het Veiligheidshuis zal de casus monitoren en zorgt zo nodig voor een nieuwe aanpak.

Team Complexe Casuïstiek

Frank Ewals (procesregisseur) vertelt over de werkwijze procesregie:

“Alle betrokken organisaties (bijvoorbeeld GGz, maatschappelijke opvang, Openbaar Ministerie en de reclassering) rondom één persoon worden uitgenodigd aan tafel. Dan gaan we de situatie in kaart brengen. Aan de hand van informatie die aan tafel gedeeld wordt, bespreken we de stand van zaken (bijvoorbeeld op het gebied van hulpverlening, reclassering, woonsituatie en bewindvoering). Daarna gaan we een doelstelling bepalen (bijvoorbeeld voorkomen maatschappelijke teloorgang, overlast of strafbare feiten plegen, maar ook hulpverlening inzetten voor het beheersbaar houden van een verslaving). Welke maatregelen zijn daarvoor nodig? Voorgesteld wordt bijvoorbeeld dat de persoon gedwongen moet worden opgenomen. Iedereen is het daar mee eens. Met welke middelen kunnen we dat voor elkaar krijgen? Het blijkt dat we een rechterlijke machtiging tot gedwongen opname nodig hebben. Dus moeten we een psychiater vinden die deze machtiging wil geven. Op deze wijze hebben we het voor elkaar gekregen dat een aantal personen nu gedwongen behandeld worden door de inzet van een rechterlijke machtiging.”

Carla Doorman (procesregisseur)

“Net zoals een kameleon kunnen wij elke kleur aannemen in het uitvoeren van onze functie. Wij zijn gespecialiseerd in een andere aanpak dan volgens de normale route. Door de juiste vragen te stellen gaan professionals anders over hun cliënt nadenken. De uitdaging blijft om op zoek te gaan naar oplossingen die een ander nog niet verzonnen heeft.”

Maartje Schutte (informatieregisseur)

“Mijn belangrijkste taak is het analyseren en coördineren van de meldingen voor de aanpak complexe casuïstiek. In het kader van de analyse vragen we informatie op bij betrokken partners en verwerken we deze. Soms merken we bijvoorbeeld op dat er een stijging is van meldingen met soortgelijke problemen. Dan hebben wij als informatieregisseurs een signalerende functie en gaan we ons een beeld vormen van hoe dit komt. Waar loopt men tegenaan? Mist er iets waardoor men steeds op hetzelfde probleem stuit? Het is interessant om dat te onderzoeken. Daarnaast geven we ook adviezen aan partners. Wij hebben het totale overzicht van lopende casussen. Soms raakt een casus een beetje op de achtergrond en dan brengen we die opnieuw onder de aandacht als dat nodig is. Voorafgaand aan een overleg bespreken we de casus samen met de procesregisseurs. Wat is de stand van zaken? Waar gaan we op letten tijdens het overleg? Aan welke acties denken we?

Het leukst aan de functie vind ik dat je netwerk steeds groter wordt. Ik heb al zoveel diverse organisaties leren kennen. Wat het ook interessant maakt, is dat de casussen heel verschillend zijn. Partners committeren zich aan de aanpak Veiligheidshuis en de afspraken die in dat kader zijn gemaakt. Die kunnen buiten de geijkte kaders van hun eigen organisaties liggen. Door de complexiteit liggen de oplossingen vaak niet voor de hand.”

Mireille Meeuwis (informatieregisseur)

“Soms is de problematiek rondom een persoon dusdanig complex dat er in het voorliggend veld geen doelmatige oplossing gerealiseerd kan worden. Het Veiligheidshuis is er dan om samen met alle betrokken organisaties een ketenoverstijgende aanpak te creëren waarbij een duurzame en doeltreffende oplossing wordt nagestreefd. Als informatieregisseur voeren wij regie op de informatieverzameling van complexe casuïstiek, een erg gevarieerde functie. We schetsen onder andere een beeld van de problematiek die speelt en zorgen ervoor dat de juiste acties bij de juiste mensen terechtkomen. De procesregisseurs richten zich specifiek op de aanpak, maar in de voorbereiding van een casusoverleg kunnen we vaak inhoudelijk met hen meedenken over een mogelijke aanpak. Ook signaleren we knelpunten om deze op bestuurlijk niveau aan te kunnen kaarten. Het leukste aspect aan de functie vind ik het werken in een netwerk. Je hebt met veel verschillende soorten organisaties contact, zowel uit de zorg als op justitieel niveau. Dat is een leuke combinatie. Het is ook interessant om onderdeel te zijn van een samenwerking waarin organisaties zich tot het uiterste inzetten en middels vaak creatieve oplossingen een doorbraak in een casus kunnen realiseren.”

CONTACT

Veiligheidshuis Baronie Breda

Claudius Prinsenlaan 14

4811 DK Breda

076 - 5298200

veiligheidshuis.breda@om.nl

www.veiligheidshuizen.nl

COLOFON

Mei 2018

Uitgave:

Veiligheidshuis Baronie Breda

Tekst & redactie:

Anne Leendertse - Woorden Geven

Ontwerp & illustraties:

Maarten van den Beemt

